Donec Perficiam

Número 09 - Juliol 2021

Resultat Alegria

Entrevista a Leire Etxazarra

Sebastião Salgado

Vasili Ivanovitx Ulitin

Presentació 6è Ral·li Fotogràfic

Els nous temes del Concurs Social per a la propera temporada

Fotografia: Jordi Mestrich

Índex

03 Editorial
Salut i fotos!
04 Resultat del concurs
Alegria
09 La Lliga 2021
10 L'entrevista
Leire Etxazarra
14 Fotògrafs que cal conèixer
Sebastião Salgado
17 Revelacions
La fuerza del blanco y negro
19 Una foto amb història
La platja de la Mar Bella
20 Pioners
Vasili Ivanovitx Ulitin
22 Natura
25 Escales del món
27 Avions, trens i spotting
30 Ens pot ser útil
Quina càmera comprar?
31 6è Ral·li Fotogràfic
32 Posar títol a les fotos del concurs
33 Te'n recordes?
34 Explica'ns-ho
Parc Diagonal Mar
35 Uns altres ulls ens miren
36 El Foto Fòrum
37 I ara toca...
39 Concurs Social. Històric
40 Les galeries de socis i col·laboradors

Equip de redacció
Albert Menezo
Emma March
Esteve Gómez
Irene Julve
Joan Coll
Joan Masats
Jordi Casademont
Jordi Mestrich
José Sánchez
Juantxo Cueva
Manel Garcia
Marc Servitje
Miguel Martínez
Mònica Lop
Paco Monforte
Pere Pi
Xavier Modamio

Pàgina web
Stephan Mandl

Correcció de textos
Judith Aranich

Estadístiques, maquetació i coordinació
Josep Maria March

Contacte
donec.perficiam.foto@gmail.com

Arxiu de publicacions
Enllaç a les revistes

El Poblenou, juliol 2021

Editorial

Josep Maria March

Albert Menezo, Emma March, Esteve Gómez, Irene Julve, Joan Coll, Joan Masats, Jordi Casademont, Jordi Mestrich, José Sánchez, Juantxo Cueva, Manel Garcia, Marc Servitje, Miguel Martínez, Mònica Lop, Paco Monforte, Pere Pi, Stephan Mandl, Xavier Modamio i, permeteu-me, molt especialment Judith Aranich, **moltes gràcies**.

Moltes gràcies per haver cregut en *Donec Perficiam* i fer possible que la criatura naixés i, sobretot, que es desenvolupés amb vigor.

Moltes gràcies a tots i totes els que us heu deixat enredar per capturar el Borbó, perseguir el general o sortir el dia de Sant Jordi amb una rosa, un llibre i una càmera.

Moltes gràcies a tots els redactors ocasionals i als lectors que amb els seus comentaris han mostrat el seu suport a la revista.

Mai m'han agradat els comiats, però avui toca fer-ho. Després d'exercir de coordinador durant aquests nou números, he d'acomiadar-me d'aquesta tasca.

Com he dit incomptables vegades, la revista la fem entre tots, així que només em queda desitjar que la criatura continuï creixent i millorant de la mà d'un altre coordinador. Jo me la miraré des de la distància, això sí, amb ulls de pare orgullós.

Salut I fotos!

Classificada en 1r lloc

Jordi Mestrich

26 vots

Classificada en 2n lloc

Pere Pi

Bubbles

20 vots

Classificada en 3r lloc

Joan Masats

19 vots

Classificada en 4t lloc

Víctor Casanovas

15 vots

Classificada en 4t lloc

Jordi Amadó

15 vots

Classificada en 5è lloc

Josep Maria March

14 vots

Resultat del concurs

Alegria, juliol 2021

Classificació (posicions puntuables)

Autor/a	Vots	Lloc	Punts
Jordi Mestrich	26	1	5
Pere Pi	20	2	4
Joan Masats	19	3	3
Víctor Casanovas	15	4	2
Jordi Amadó			2
Josep Maria March	14	5	1

Puntuació que s'assigna a les fotografies classificades segons resultats publicats a la web

1a 5 punts
2a 4 punts
3a 3 punts
4a 2 punts
5a 1 punt

Classificació Lliga 2021 - Jornada 7

Autor/a	Punts	Victòries
Jordi Mestrich	18	2
Judith Aranich	13	
Joan Coll	10	1
Paco Monforte		
Pere Pi		
Joan Masats	7	
Jordi Casademont		
Stephan Mandl	6	
Tomás Maté		1
Alicia González	4	
Jaime Mediavilla		
Marc Servitje		
Miguel Martínez		
Xavier Larrosa		
Eduard Farriols	3	
Martí Parés		
Daniel Iglesias	2	
Jordi Amadó		
Josep Cifre		
Josep Maria March		
Manel Garcia		
Víctor Casanovas		
Àngel Baiges	1	
Natxo López		

A La Lliga s'inclouen totes les edicions del Concurs Social amb data de convocatòria dins l'any 2021 (vegeu calendari).

La publicació de les classificacions té la intenció d'incentivar la participació, sempre dins els paràmetres d'una competitivitat sana entre socis. Si no vols que el teu nom hi aparegui, comunica'ns-ho i el retirarem.

Leire Etxazarra

Avui entrevistem **Leire Etxazarra**, periodista, sociòloga, fotògrafa i autora del blog sobre fotografia *Cartier-Bresson no es un reloj*.

El títol del teu blog és divertit. Com i per què el vares triar?
Quería un título que fuera diferente y que despertara la curiosidad de quien se topara con él… Algo que fuera como un pequeño guiño de complicidad. Además, me di cuenta de que, al ser un blog de fotografía con un toque muy personal, lo lógico era que tuviera un nombre curioso, que sonara diferente.

Explica'ns breument qui ets i a què et dediques.
Soy periodista, aunque también me licencié en Sociología. He tenido la suerte de trabajar en ámbitos muy diferentes dentro del periodismo: televisión, radio, comunicación corporativa…, y de poder vivir de ello, que no es poco. Hoy en día trabajo en la página web de EITB. Me gusta mucho leer, escuchar música, disfrutar de la naturaleza… Y, como buena vasca, me encanta comer, jajaja.

El lema del teu blog és "Quise hacer un blog diferente de fotografía…Y esto es lo que me salió". En què opines que es diferencia el teu blog de la resta i quin creus que és el secret del seu èxit?
Creo que la diferencia principal es el estilo, la forma en que presento y trato los temas. Desde el principio tuve claro que lo que quería era dar rienda suelta a mi pasión y transmitirla de una forma natural, con cercanía… Que la gente sienta que está ante alguien como ellos, que tiene curiosidad, que se emociona con lo que descubre, que le gusta ver trabajos y autores muy diferentes, que no deja de aprender… y que también tienen sus pequeñas frustraciones fotográficas.

Una de las cosas que más echaba en falta cuando buscaba información por la red era poder leer anécdotas e historias curiosas sobre fotógrafos y fotografías concretas, ver cómo ellos mismos hablan de sus experiencias… Siempre le he dado importancia a eso porque para mí el autor es siempre, en mayor o menor medida, parte importante de la obra.

Vas començar amb la fotografia de manera tardana. Creus que això t'ha suposat algun desavantatge o, per contra, ha estat un avantatge?
Creo que hay un poco de todo, ventajas y desventajas. A veces pienso en las cosas que hubiera hecho si hubiera empezado antes… Pero creo que todo tiene su momento. En el caso concreto de *Cartier-Bresson no es un reloj*, por ejemplo, el blog es fruto de unas circunstancias y de un momento vital muy concreto. Si lo hubiera puesto en marcha con 30 años, estoy segura de que no sería tal y como es ahora. Y lo mismo pasa con las fotos que hago.

La ventaja de empezar de forma tardía es que llegas ya con camino vital recorrido, con una serie de vivencias que te nutren y que estimulan tu creatividad y que al final siempre se reflejan en tu trabajo, aunque no siempre de forma evidente.

Dius de tu al blog: "…los ojos no los abrí de verdad hasta que descubrí la fotografía." Què t'ha aportat i de què t'ha permès adonar-te la fotografia?
La fotografía me ha dado oxígeno, ha ampliado mi mundo, en muchos sentidos. Me ha proporcionado un canal adicional de expresión a la escritura, que sigue siendo mi forma natural de expresarme, y me ha permitido algo que hoy en día me parece súper importante: ser consciente del poder de las imágenes, de cómo nos afectan y, sobre todo, no olvidar jamás que tras cada una de ellas hay una intencionalidad, que no son inocuas.

Què t'agrada més, fer fotos o parlar sobre fotografia?
Ufff, esto no me lo había planteado nunca. Creo que me gusta más hablar sobre fotografía, aunque me sorprende confesarlo,

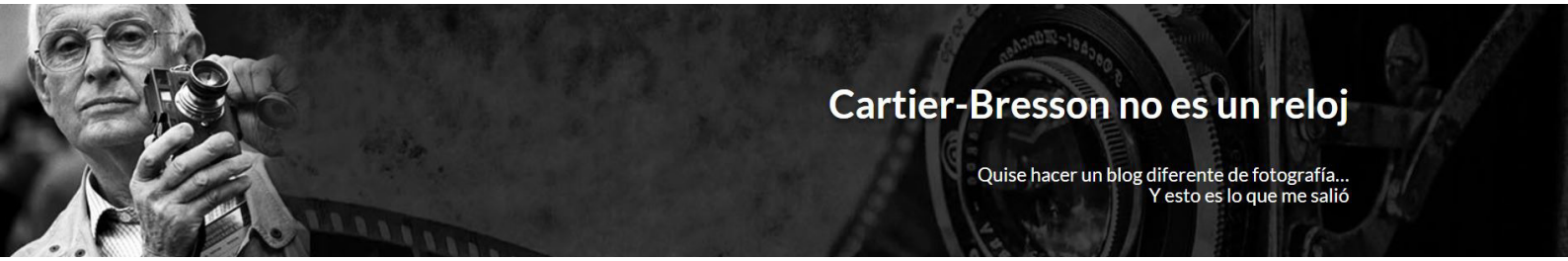

pero es la verdad. Disfruto mucho haciendo fotos, soy fotógrafa de pocos disparos, pero me siento genial "pensando" con la cámara en la mano, probando cosas… Sin embargo, rara vez estoy más de una hora haciendo fotos. Y cuando hablo sobre fotografía, el tiempo vuela, es algo que me resulta muy estimulante. Y también escuchar, por supuesto.

Què t'han aportat els teus estudis sobre periodisme i sociologia en relació amb la fotografia?
Siempre digo que el periodismo me ha enseñado a hacer las preguntas oportunas y la sociología a comprender y analizar las respuestas, a darle importancia al contexto, que es algo que a veces se nos olvida. Creo que toda (buena) fotografía es, en el fondo, una pregunta, aunque hagas fotos para buscar respuestas… la búsqueda en sí es siempre una pregunta. La fotografía es una forma muy potente de cuestionamiento, hacia nosotros mismos o hacia el mundo y lo que nos rodea. Y mirar una foto, o reaccionar ante ella, es la respuesta que le damos a esa pregunta, aunque esa respuesta sea inconsciente, o se materialice en forma de sentimiento o de otra pregunta. Ese espacio compartido entre autor y espectador es lo que le da sentido a todo.

Com en el teu cas, a molts fotògrafs els agrada l'escriptura, a què creus que es deu això?
Creo que ambas, fotografía y escritura, responden a una necesidad de expresarte, de dar salida a lo que llevas dentro, a tus inquietudes, que pueden tener que ver contigo mismo o con el mundo que te rodea. Ambas son formas de comunicar. Sin olvidar que, al fin y al cabo, fotografía significa "escribir con luz", así que, en ese sentido, los fotógrafos también pueden considerarse "escritores".

Al marge d'una certa "genialitat innata", quin aspecte creus que té més pes en la creació d'un bon fotògraf: la seva formació i experiència, la seva cultura visual (coneixement de l'obra d'altres fotògrafs) o la seva pràctica fotogràfica acumulada?
Creo que la genialidad hay que trabajarla, por sí sola no sirve de nada. Puede hacerte brillar puntualmente, pero sin trabajo y constancia, al final te quedas solamente en eso, en un fogonazo, un destello que se apaga rápidamente. Todo el resto que citas es importante, la formación y la experiencia, pero, especialmente, la cultura visual y la práctica, sin esas dos cosas, no hay nada.

Vivim en una era digital tats d'una quantitat enorme d'imatges efímeres, on allò superficial i espectacular sol triomfar per sobre de la reflexió i l'aprofundiment. En aquest sentit, quin futur li augures a la fotografia d'autor?
Yo no vivo de la fotografía, pero por lo que me comentan amigos que sí lo hacen, el trabajo autoral lo tiene muy difícil, por no decir imposible, en el circuito comercial. En este sentido, muchos suelen decir que, si quieres hacer fotografía de autor, lo primero que tienes que hacer es buscarte un trabajo que te dé de comer y dedicar tu tiempo libre a esa fotografía que te motiva y que quieres hacer. Es triste y duro, pero ese es el panorama.

Hay que tener cuidado también con lo que entendemos por "triunfar": tener un montón de *likes* y seguidores en redes no es lo que te hace buen fotógrafo y, desde luego, no es la forma de medir tu valía ni de construirte una voz propia, ni mucho menos. Otro error muy común es confundir la estética con el estilo. Las redes sociales pueden ser muy útiles, pero también una gran trampa. Hay que saber utilizarlas y no dejarse llevar por cantos de sirena.

En els teus videoposts visiones, expliques i analitzes fotollibres i llibres de fotografia. Es percep com per la teva part n'has realitzat un treball previ d'interiorització, així com dels seus autors. Com realitzes aquest procés? Quant hi ha de documentació prèvia i quant de les teves impressions personals?
Me gusta echar un primer vistazo a los libros antes de investigar o documentarme, así veo cuál es la primera impresión que me causan. Si no conozco al autor o no tengo referencias de él, tampoco las busco en ese momento. Luego sí, investigo, analizo y contrasto diferentes puntos de vista mientras hago una segunda lectura. Y finalmente vuelvo a verlo una tercera vez, tomando pequeños apuntes, todo muy esquemático, de lo que me sugiere esa tercera lectura.

Pero no tengo un guion, ni grabo el vídeo con un papel delante, las notas me sirven para interiorizar mejor mis impresiones e ideas. Después, en el vídeo, dejo que sean las fotos las que me guíen. Me gusta ser natural y hablar como me sale en ese momento.

Quin criteri utilitzes per elegir els fotollibres?
El primero y más evidente es que deben estar en mi biblioteca, si no, es imposible hacer el vídeo. En muchos casos funciono de manera totalmente intuitiva, hablo del libro que me apetece en ese momento. En otros casos, la elección es más meditada: pienso qué libro me hubiera gustado a mí que me mostraran y explicaran, o elijo uno que sea bastante diferente a los anteriores para que los vídeos sean variados y no hablar siempre del mismo tipo de trabajos.

I aquests híbrids entre fotollibre i llibre d'artista que potser no són tan coneguts? Com hi arribes?
Llego a ellos por casualidad. No los busco. Veo una foto en Instagram, o descubro algún nuevo fotógrafo… y de repente me encuentro con que hacen libros diferentes, muy personales, y me enamoro locamente. Es verdad, llego a notar hasta mariposas en la tripa. No lo puedo evitar. Ese tipo de libros, como los que hacen Juanan Requena o Julia Borissova, por ejemplo, me atrapan siempre. Son tan bellos… Y tienen ese sello tan personal, que resultan irresistibles.

Tens també un estil molt personal i pedagògic a l'hora d'explicar les imatges dels fotollibres. En els teus comentaris es percep la teva passió, honestedat i de vegades fins i tot manifestes obertament la frustració que vas sentir al no entendre inicialment l'obra d'algun autor. És aquesta la raó de ser el teu blog? Trobes a faltar més espais de reflexió i anàlisi fotogràfica a la xarxa i els mitjans?
Creo que cuando te diriges a la gente es importante la naturalidad, y hablar sin complejos, con total normalidad, de tus frustraciones y equivocaciones, y lo mismo me pasa con dejar que se me note lo que te apasiona y emociona. ¿Por qué tendría que ocultarlo? ¡Los errores, las frustraciones y las pasiones no son malos!

En cuanto a los espacios dedicados a la reflexión y el análisis fotográfico… Creo que, en general, hay muchísimo contenido dedicado a la técnica, a las cámaras… Y eso es importante, porque el primer paso para ser un buen fotógrafo es dominar la cámara. Pero una vez que ya la dominas… ¡es cuando empieza lo mejor! Y también empieza lo más difícil: buscar lo que te emociona, lo que te interesa, tu forma de contarlo, tus referentes…

Creus que de vegades es pot arribar a sobreinterpretar l'obra d'alguns autors? ¿Els podem atribuir virtuts i voluntats que no es van donar o que van ser potser simplement fruit de l'atzar?
Sí, por supuesto. Pero en el caso de la fotografía no me parece un peligro, a no ser que nuble tu percepción sobre ese autor y su trabajo. Yo soy muy consciente de que algunas de las interpretaciones que yo hago del trabajo o las intenciones del autor pueden no tener mucho que ver con las originales, pero una de las cosas más hermosas de la fotografía es que guarda siempre un espacio para el espectador, para su propia visión del trabajo. Y eso enriquece la visión general. Las fotografías son preguntas, pequeños desafíos que el fotógrafo lanza, consciente o inconscientemente al espectador, y este, al final, es también parte de la obra. Creo que esa bidireccionalidad enriquece enormemente la fotografía.

Quins són els teus autors favorits?
Ufff, muchos, y muy variados, la verdad. Uno de mis primeros amores fotográficos fue Irving Penn, y lo sigue siendo. Otro fotógrafo importante para mí es Joel Meyerowitz, no tanto por sus fotos, que también, sino por su forma de entender la fotografía. Oírle hablar y ver cómo transmite su pasión es enamorarte una y otra vez de la fotografía. También me emocionan Peter Lindbergh, Francesca Woodman, Duane Michals, Tania Franco Klein, Isabel Muñoz, Sally Mann…

Ens podries dir alguns autors emergents o que hagis descobert recentment i que recomanes seguir?
Gregory Halpern, Simona Ghizzoni, Cristina Fontsaré, Julien Coquentin, Al Brydon, Arnaud Montagard, Andrea Torres Balaguer… Todos los días encuentro alguno nuevo.

Com veus el panorama actual de la fotografia a Espanya?
Creativamente se están haciendo cosas interesantísimas. Hay gente joven, y no tan joven, con muchas ganas de crear, explorar, trabajar y expresarse a través de la imagen. Hay muchas cosas muy buenas, y muchas de ellas están fuera de los circuitos oficiales.

Por otro lado, falta infraestructura, apoyo institucional, compromiso y reconocimiento. Y, por supuesto, falta un gran centro dela fotografía que impulse y cuide la fotografía, que la dinamice, y que se ocupe del magnífico patrimonio visual

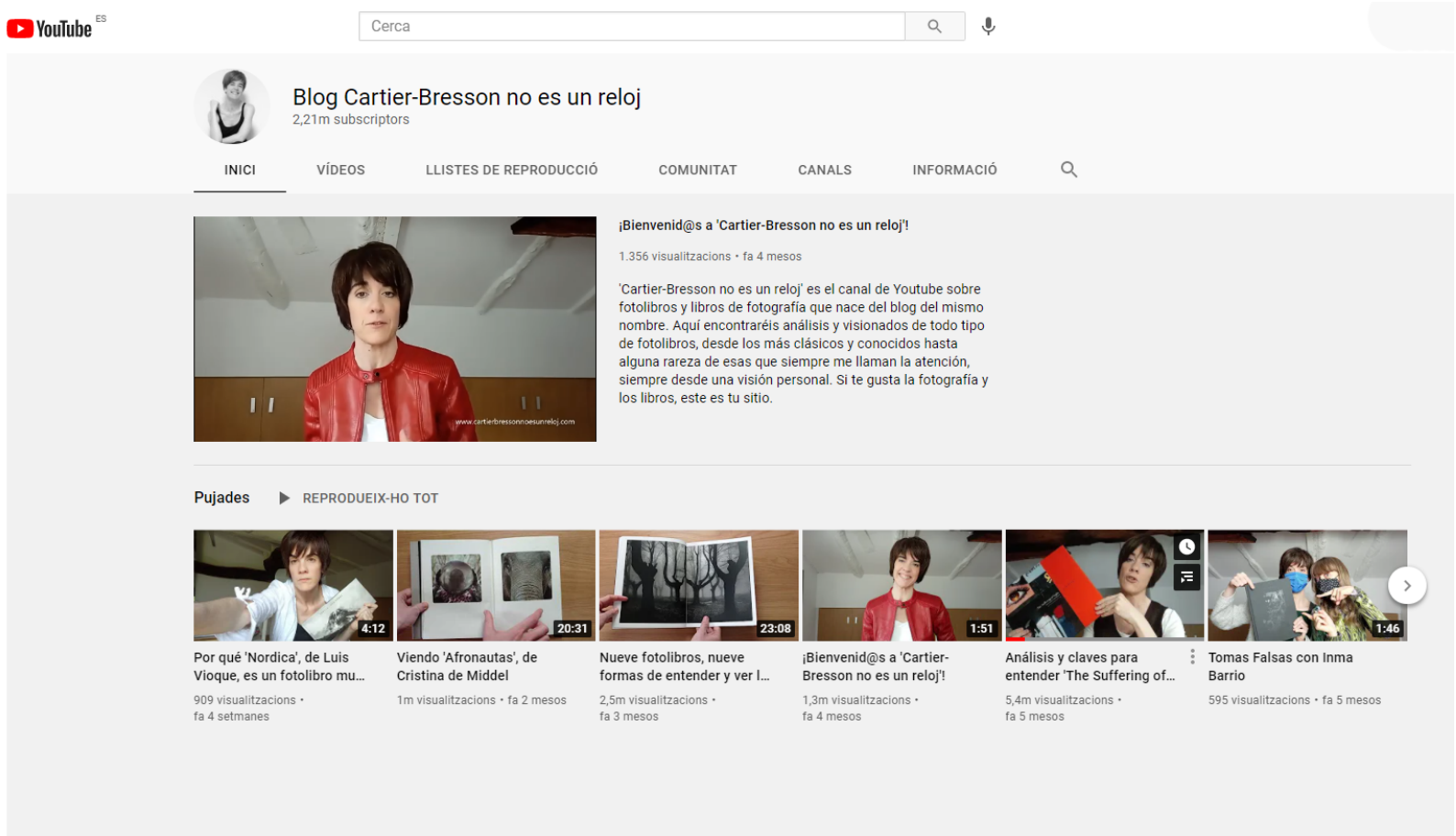

de este país. Por eso es tan importante que se haya puesto en marcha la Plataforma Centro de Fotografía e Imagen, para dar voz a esa reivindicación, y por eso es tan importante apoyarla.

Quins consells li donaries a algú que està començant en fotografia?
Que jamás pierda la curiosidad. Pero no solo por ver, sino también por escuchar, leer, vivir… Y que disfruten del privilegio de ver, de "saber mirar", que es maravilloso.

Si lo que quieren es dedicarse profesionalmente a ello… Pues es verdad lo que he dicho antes, lo de que algunos fotógrafos aconsejan buscar un trabajo con el que ganarte la vida y que te deje tiempo libre para hacer fotos. Sé que suena a aguafiestas, pero me puede la sinceridad y es lo que veo a mi alrededor. Hoy en día es muy difícil vivir de la fotografía, y lo es más si lo tu objetivo es vivir de la fotografía de autor, de hacer las fotos que te gustan, como te gustan y sobre lo que te gusta. El fotoperiodismo tampoco está mucho mejor. La crisis es enorme en el sector, y los obstáculos muchos.

Pero antes de eso, que lo intenten, claro que sí, y que pongan todo su empeño, porque es difícil, pero no imposible. Cuando yo estudiaba Periodismo todo el mundo decía que era una pérdida de tiempo, que no viviría de ello, y que, seguramente, ni llegaría a ejercer. Y mira, siempre he trabajado de periodista, incluso antes de terminar la carrera. Así que, si les gusta, que lo intenten. Siempre hay tiempo después para replantearse las cosas.

I algú que se senti fotogràficament estancat?
Primero, que no se agobie. Y acto seguido, que no se rinda. Que si no tiene ganas de hacer fotos en una temporada, pues que no las haga. Que aproveche para refrescar la mente y la mirada, que haga cosas que le gusten, que visite museos, exposiciones, que vea cine, que investigue y busque, que disfrute del trabajo de otros fotógrafos… Y que luego coja la cámara y experimente sin presiones, que juegue con ella, que se divierta… No es una fórmula mágica, pero a mí me funcionó y me sigue funcionando en mis pequeñas-grandes crisis.

Si després d'un naufragi poguessis quedar-te només amb un únic fotollibre en una illa deserta, quin seria?
Creo que cada situación y cada momento te piden libros diferentes. Quiero decir que, por ejemplo, a mí me encanta *Ravens*, de Fukhase, pero no me lo llevaría a una isla desierta porque ese libro es una herida abierta, muy duro, y acabaría cogiendo 'depre' de caballo.

Así que a una isla me llevaría un libro diferente, entretenido y que, además de fotos, tuviera textos. ¡Es que a mí me gusta mucho leer! Un libro que me hiciera soñar y sonreír, que pudiera disfrutar en cualquier momento, de noche y de día. El que me viene a la cabeza es *The earth is a little dust under our feet*, de Bego Antón. Es como un cuento mágico, habla de elfos, sucesos curiosos, creencias y leyendas. Y la portada y la edición en general son preciosas.

I si al final en poguessis rescatar un parell més?
¿Solo un par? ¡Eso es muy injusto! Pues... ¿Podría ser un par de tres? Venga, te los digo rapidito. Me llevaría *About Love*, de Sakiko Nomura, una fotógrafa japonesa que hace unos desnudos masculinos con una intimidad y una poética preciosa. También *Shadows on the Wall*, de Peter Lindbergh, por esa forma tan natural de fotografiar a actrices y modelos, humanizándolas, haciéndolas de carne y hueso, y consiguiendo, aunque pueda sonar paradójico, que se vean y se las vea más bellas que nunca. Muestra su vulnerabilidad, las hace auténticas… y de ahí emana un tipo de belleza más profundo, irresistible.

Y el tercero que rescataría sería *Galerna*, de Jon Cazenave. Cuando lo miro, percibo los ecos de muchas de las cosas que he sentido y vivido en diferentes etapas de mi vida. Es un trabajo "muy vasco", muy de tierra, piedra y paisaje, muy matérico, pero también espiritual, de introspección, de mirar hacia lo que construye y sustenta tu identidad. Está lleno de preguntas y de sonidos. Me hace cerrar los ojos, escuchar, respirar, pensar y sentir.

Per acabar: una novel·la?
Otra pregunta difícil, leo mucho… Una de mis favoritas es *Nada se opone a la noche*, de Delphine de Vigan, la he leído tres veces. Además, hay algo muy fotográfico en ella, no solo porque hable de memorias y recuerdos, o porque sea una especie de álbum familiar en forma de relato, sino porque su autora habla desde las entrañas, desde ahí donde duele, y hace un ejercicio de catarsis y redención hacia la figura de su madre que es tremendo. Es un ejemplo de autoexploración y sinceramiento descarnado, como la buena fotografía.

I una pel·lícula?
Los otros, de Alejandro Amenábar. Por su atmósfera, sus sombras, sus luces, su capacidad de atraparte visualmente, de colocarte ante tus propios fantasmas. Por arrojar luz sobre las sombras y sombras sobre las luces. Ah, y por esa maravillosa frase que en un momento dado dice el personaje de Nicole Kidman: "*Lo único que se mueve aquí es la luz, pero lo cambia todo*".

Enllaços:

Pàgina web de Cartier-Bresson no es un reloj

Canal de Youtube de Fotollibres

Instagram de Leire Etxazarra

Sebastião Ribeiro Salgado (Aimorés, Brasil, 1944)

Professió i activitat
Va estudiar a les universitats de São Paulo (Brasil) i Venderbit (EUA), i el 1968 va aconseguir el màster en economia.

Entre els anys 1969 i 1971 va viatjar a París, on va obtenir el doctorat a l'Escola Nacional d'Estadística Econòmica; posteriorment va treballar en l'administració de l'OIC (Organització Internacional del Cafè). El 1973, Salgado, que ja era un economista reconegut, va decidir abandonar la seva carrera en aquesta organització per dedicar-se exclusivament a la fotografia.

Va iniciar la seva carrera com a fotògraf treballant per a l'agència Sigma; posteriorment, per a l'agència Gamma, amb seu a París, i va realitzar projectes fotogràfics a Llatinoamèrica.

Des del 1979 fins al 1994 s'incorpora a l'agencia Magnum Photos, on col·labora com a fotoreporter, documentant amb el seu punt de vista personal part d'Àfrica i Europa.

El 1994 decideix formar la seva pròpia agència, Amazonas Images, a París, i representar així la seva obra com a artista fotògraf i documentalista, tasca que desenvolupa fins a l'època actual.

Tècnica I estil
El seu portentós treball realitzat durant gairebé quatre dècades ha convertit Sebastião Salgado en un dels referents més importants del documentalisme gràfic al món.

Salgado aconsegueix plasmar el sentit real de la pobresa i el sacrifici amb una estètica sublim que ens fa partícips i ens acosta al seu dolor. Els seus personatges són molt humans, fràgils i vulnerables, però dignes.

En els seus molts viatges, Salgado ha tocat diferents temàtiques socials, com ara el genocidi de Ruanda, les mines d'or en què s'amunteguen els nous esclaus, els camps de refugiats, la fam a l'Àfrica, la guerra dels Balcans, els incendis dels pous petroliers de Kuwait en plena guerra del Golf, però també la natura verge (*Gènesi*) i les tribus perdudes de l'Amazones.

Salgado, per decisió pròpia, sempre ha preferit la paleta dels clarobscurs de les imatges en blanc i negre. El seu treball més representatiu està realitzat amb aquesta opció tècnica, la qual imprimeix una gran força dramàtica a les seves impactants fotografies, que són com llenços per la bellesa de les composicions, però que contenen l'essència més dura de la misèria humana.

Obra
El 1986 va presentar el seu primer llibre, *Altres Amèriques*, dedicat als pobres d'Amèrica Llatina, que confronta la trista realitat dels nostres explotats i espoliats pobles de Llatinoamèrica.

El 1988, va publicar el llibre *Sahel: la fi de camí*, que retrata el drama de la llarga sequera que va comportar una de les més terribles fams a Àfrica, com a fruit de diversos mesos de col·laboració amb l'organització Metges sense Fronteres.

El 1996 va publicar el llibre *Treballadors*, en el qual reflecteix les activitats i difícils condicions laborals dels treballadors manuals de tot el món com les que desenvolupen els miners de sofre a Indonèsia o els obrers de sud del Kazakhstan.

L'any 2000 va presentar la seva obra *Èxodes*, un tribut a l'emigració massiva provocada per la fam, els desastres naturals, el deteriorament mediambiental i la pressió demogràfica.

El 2014 Salgado va finalitzar un treball monumental de més de vuit anys que va titular *Gènesi*, en paraules del mateix fotògraf, "una oda visual a la majestuositat i fragilitat de la Terra".

El mateix any es va llançar a la gran pantalla el llargmetratge *La sal de la Terra*, dirigida per Wim Wenders i el fill del fotògraf, Julià Rierol Salgado. En el treball es mostra un retrat personal de Sebastião Salgado pels quatre continents. El film va rebre excel·lents crítiques i va arribar a guanyar nombrosos premis. Així mateix, va ser nominat a l'Oscar com a millor llargmetratge documental.

Distincions i crítiques
L'any 1989 va rebre el Premi Internacional de la Fundació Hasselblad.

Els anys 1985, 1989 i 1992 va ser guanyador del Premi World Press Photo.

L'any 2000 el diari *The New York Times* i l'escriptora Susan Sontag li van fer unes crítiques molt dures i el van acusar d'utilitzar la misèria humana de manera comercial.

El 2001 va ser elegit membre honorari de l'Acadèmia Americana d'Arts i Ciències dels Estats Units i nomenat representant Especial d'UNICEF.

El juny de 2007, després que Salgado rebés el Premi Príncep d'Astúries de les Arts, es va organitzar una gran exposició antològica sobre el seu treball al Festival Internacional de PHotoEspaña, a Madrid, on va guanyar el premi del públic.

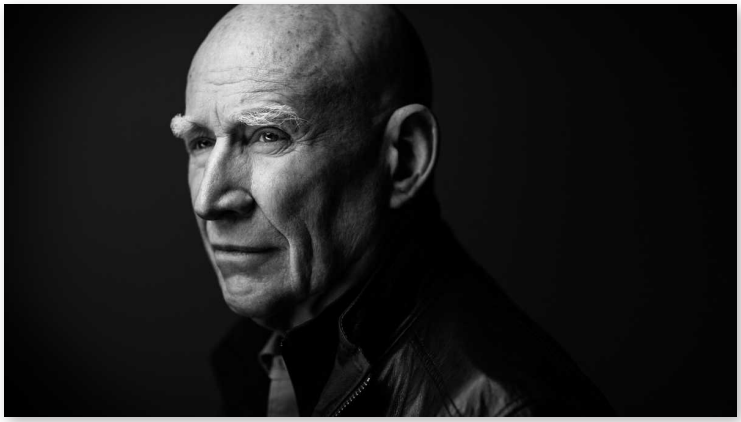

Sebastião Ribeiro Salgado

WILLS
WILLS
639
819

La fuerza del blanco y negro

Lo de manipular las fotos es tan viejo como los años que tiene la primera foto *Vista desde la ventana en Le Gras*. En 1826 Nicéphore Niépce la tomó desde la ventana de su finca en Saint-Loup-de-Varennes.

El blanco y negro no es real. Salvo que tengas un problema de visión, nadie ve en escala de grises.

Una fotografía en blanco y negro probablemente llame más la atención que una en color, pues el color nos parece más cotidiano, más normal, mientras que el duotono nos acerca a este sueño irreal que nos gustaría poseer cuando más lo deseamos.

¿Por qué entonces nos parece tan mal que retoquemos las fotos cuando, ya solo con coger una cámara y montar distintos objetivos, no hacemos otra cosa que modificar la realidad? La verdad es que tendríamos que diferenciar entre *editar, retocar* y *manipular*, y no ponerlo todo en el mismo saco.

Hoy hablaremos del blanco y negro en las fotos de paisaje. Para empezar: tienen que tener fuerza y dramatismo.

Ansel Adams, desde su cuarto oscuro, editó, retocó y manipuló muchas, encontrándose algunas en los grandes museos del mundo sin que nadie se rasgue las vestiduras.

Los ejemplos que a continuación os muestro se pueden realizar con cualquier programa que se tenga. Yo personalmente las he trabajado en Photoshop.

Los pasos a seguir aquí son sencillos.

Abriremos la imagen original en color y empezaremos a trabajar en filtro de cámara RAW (aunque esté hecha en JPG), dejándola lo menos contrastada posible o lo que llamamos una foto plana.

Una vez realizado este primer paso nos iremos a Imagen > Ajustes > Mezclador de canales. Aquí activaremos Monocromo y convertiremos la imagen a blanco y negro; observamos los tres canales: rojo, verde y azul.

A continuación, tanto el canal rojo como el verde los llevaremos a parámetros de +150. Veremos como la imagen va desapareciendo, por lo que la iremos recuperando con el azul bajando su intensidad a -100 y aquí iremos jugando, subiendo y bajando, hasta que el paisaje quede como nos guste.

Una vez terminado este paso, volveremos a trabajar la imagen en el filtro cámara RAW para darle contraste, claridad, recuperar blancos y todo lo veamos que se necesite. Una vez demos por terminado el retoque la guardaremos para no perder los ajustes.

Esta es una de las muchas maneras que hay para convertir una foto en blanco y negro. No es mejor ni peor; simplemente es una forma rápida y fácil de poner un poco de sueño irreal a tus imágenes.

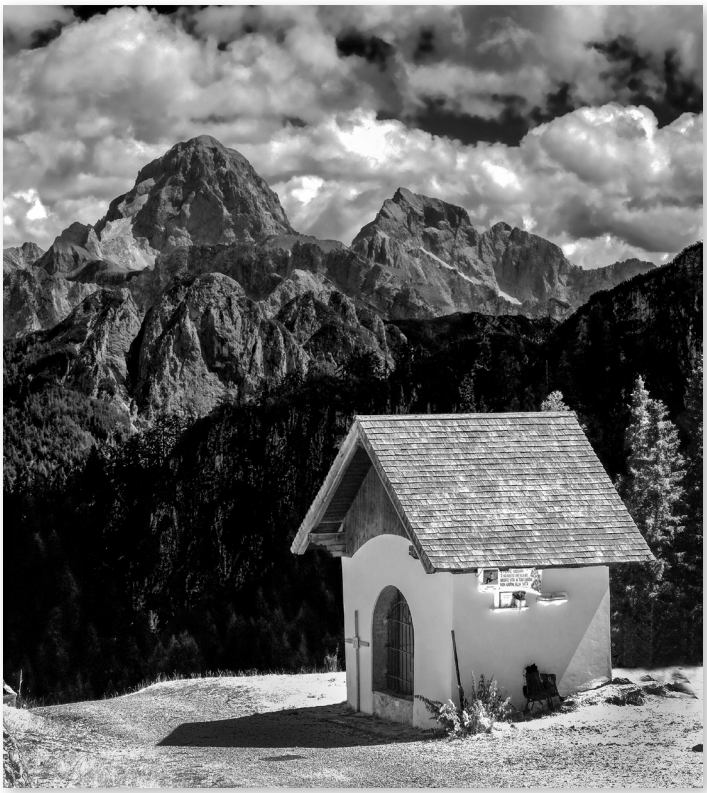

Revelacions
Joan Masats

Una foto amb història

Irene Julve

L'estiu ja és aquí i amb ell les excursions a la platja. I de vegades ens molesta no trobar lloc o que la gent no sigui més neta. És bon moment, llavors, per fer memòria i recordar com teníem la "nostra" platja als anys setanta. Aquella que el poblenoví de soca-rel, amb perill d'agafar una infecció, visitava a pesar de ser un abocador i t'ho justifica amb un "però és que era la *nostra* platja". Ficar-se dins l'aigua era tot un esport de risc.

En tot cas, la història de la platja és llarga i no sempre va ser un lloc inhòspit i ple de brossa, en parlarem en altres ocasions. La fotografia que podeu veure és de l'any 1971. La degradació de la platja està relacionada amb l'increment de la indústria al barri i els anys setanta és al seu moment àlgid de deixadesa. El 1974 l'associació de veïns fa una acció per denunciar-ho. S'organitza un concurs per veure qui troba l'objecte més singular. Com si es tractés d'un safari, els participants es llencen a la sorra, en una cerca trepidant de deixalles estrambòtiques entre runa i ferralla. El premi és per als qui troben els budells d'una gallina.

Finalment, les protestes veïnals aconseguiren que es recuperés la platja de la Mar Bella per al bany, amb una zona esportiva i una de jocs infantils. Es va celebrar amb una festa el 28 de juny del 1981. Les reivindicacions continuarien posteriorment i la recuperació total arribà amb les obres olímpiques.

La foto de les aigües residuals, del col·lector situat enfront de Marià Aguiló, desembocant a la platja és la número 13270 de l'Arxiu Històric del Poblenou.

William Albert Allard

"Has de demanar-te més a tu mateix. Has de començar a buscar fotografies que ningú més pugui fer. Has d'agafar les teves eines i anar més enllà."

Vasili Ivanovitx Ulitin (1888-1976)

Vasili Ulitin és un dels més destacats fotògrafs pictorialistes russos.

El pictorialisme és un moviment fotogràfic que amb intencions artístiques intenta captar imatges abstretes de la realitat. La fotografia és, doncs, un recurs expressiu al mateix nivell que les altres disciplines artístiques. No intenten imitar la pintura, com sí que ho feien els fotògrafs academicistes, a pesar que estan molt influïts per l'impressionisme. De fet, per fer patent l'ús de la càmera, usen sovint l'efecte flou posant davant l'objectiu filtres i pantalles. Ells fan imatges, no reprodueixen la realitat. Els pictorialistes no donen tanta importància a la tècnica com a allò que volen expressar i ho faran a través de paisatges en dies ennuvolats, de retrats desenfocats i al·legories. Encara que la major part dels efectes els aconseguien a través del positivat, també era habitual l'ús d'òptiques antigues que no encaixaven en les seves càmeres o d'altres objectes que els substituïen, els coneguts com a "objectius d'artista", a més de la utilització de les càmeres estenopeiques.

Ulitin va néixer a Sérpukhov (rodalia de Moscou) el 1888, el mateix any que la Kodak Vista 100, la primera càmera comercialitzada i gràcies a la qual es va popularitzar la fotografia. El pictorialisme neix precisament en contraposició a la fotografia d'aficionat que va brollar amb aquesta càmera.

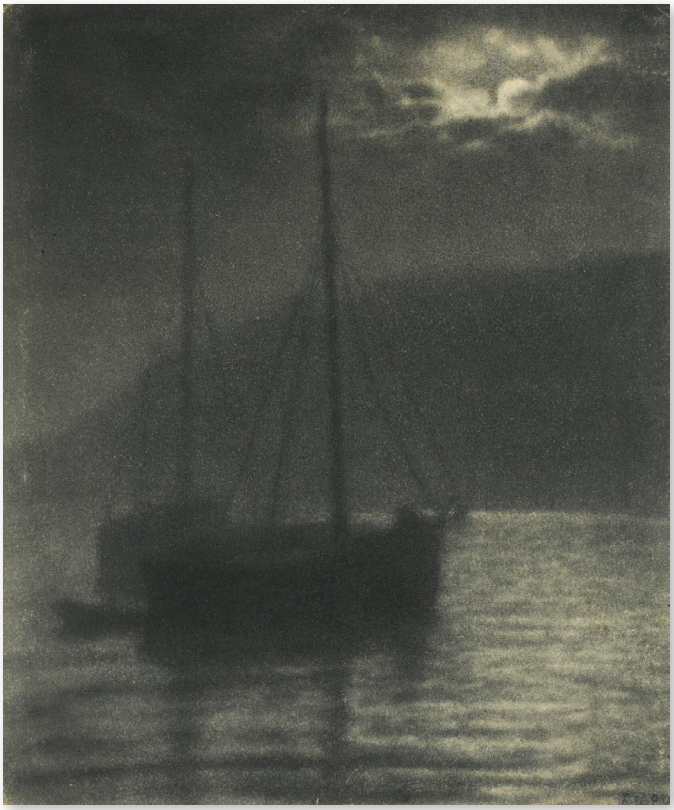

Ulitin va estudiar dibuix, pintura i els fonaments de la composició ja des de ben jove. Va aprendre tècniques de coloració a l'Escola Químico-Tècnica de Kostroma i va treballar al departament de gràfics de zinc de l'editorial més important de Rússia en aquell moment. Gràcies a això va aconseguir dominar processos d'impressió difícils amb brom, pigment i goma àrab, que posava en pràctica a l'estudi de fotografia de Karl Fisher, on va aprendre l'ofici de fotògraf de retrats. Gràcies a l'experiència amb Fisher va poder muntar el seu propi estudi a Moscou, el Foto Moderne Studio, i va fundar la primera Societat Russa de Fotògrafs Professionals el 1917. Aquesta associació promovia l'estudi de la fotografia i la difusió de l'obra dels seus membres a partir d'exposicions i publicacions.

Ulitin també va ser professor en diverses institucions fotogràfiques russes i un dels fundadors i articulistes habituals de la revista *Fotògraf* (1926). Durant els anys vint les seves fotografies van ser exposades a diversos països d'Europa, als Estats Units, el Japó i Colòmbia, i va rebre diverses condecoracions. Desenvolupà també la seva pròpia tècnica d'impressió positiva en tres colors.

Però després d'una aclamada exposició dels principals fotògrafs pictorialistes russos el 1935, la revista *Soviet Photo* comença una campanya contra ells. Els acusava d'admirar les restes de la cultura prerevolucionària de les finques nobles i l'arquitectura antiga de Moscou, a més de representar trames innecessàries de la vida rural durant el període de reorganització socialista del camp. Va ser l'inici de la fi del moviment pictorialista. El 1942 s'inicià un procés polític contra Ulitin on se'l va acusar de difamar el règim soviètic i se'l condemnà a deu anys de treballs forçats, commutats posteriorment per un exili a la regió de Gorki durant quinze anys.

Ulitin va continuar donant classes de fotografia, però no es dedicà més a l'activitat artística. Va poder tornar a Moscou als anys cinquanta i va morir el 1976.

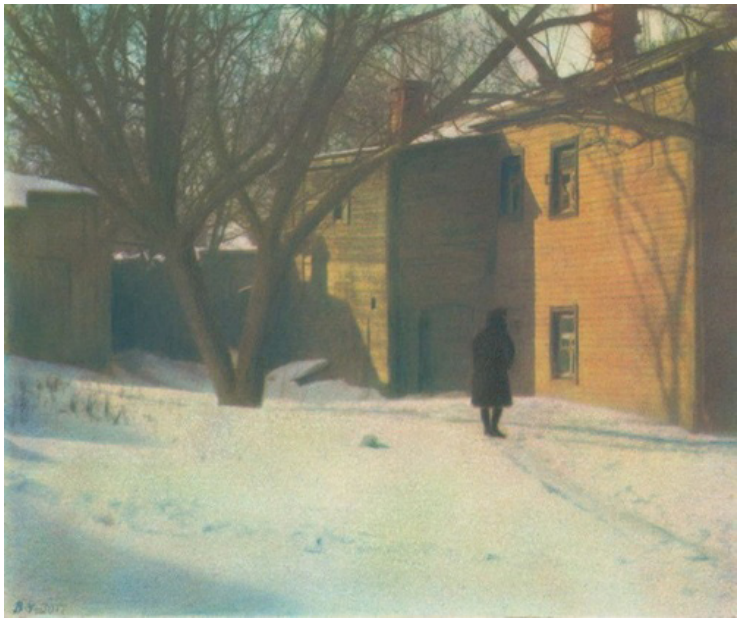

Natura

Manel Garcia

Continuo la meva sèrie de fotografies de natura captades prop de casa: basses de Can Dimoni (Viladecans), Reserva Natural del Remolar-Filipines (Viladecans), litoral del riu Besòs i Parc Diagonal Mar; totes han estat fetes en petites sortides matinals entre setmana.

La fotja comuna o vulgar fa 38 cm de llargada i prop de 80 cm amb les ales obertes. Pesa uns 800 g. Té tot el plomatge de color negre, excepte una taca blanca al front, damunt del bec, que també és blanc. Els marges posteriors de les ales són grisos, però només es veuen quan vola. Els ulls són vermells. Les potes són curtes i de color verdós ataronjat. Els dits són grans i lobulats.

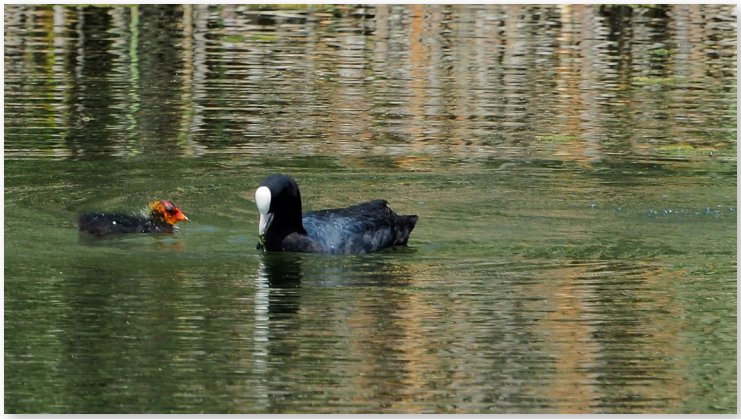

Fotja comuna amb la seva cria - Les Basses de Can Dimoni

El cabusset comú és un ocell aquàtic petit que fa uns 25-29 cm de llargada i uns 45 cm amb les ales obertes. Pesa uns 220 g. El mascle, per sobre, és de color marró negrós amb el coll i les galtes rogenques i el pit marronós; la resta del cos és blanquinós grisós. Les potes són de tons verdosos o grisos. El bec és negre amb la punta blanca. A la tardor canvia el plomatge i s'assembla més a la femella. La femella és de coloració similar, però més apagada. No és bon volador, però es cabussa i neda àgilment.

Cabusset comú - Les Basses de Can Dimoni

L'ànec collverd és dels ocells aquàtics més comuns de casa nostra. Fa uns 60 cm de llargada i uns 95 cm amb les ales obertes. El mascle és de color gris amb el cap verd fosc, el bec groguenc, el pit marronós, el ventre grisós i la cua blanca. Té una franja blavosa lilosa amb els marges blancs a cada ala. Durant l'estiu canvia el plomatge i el color verdós de coll es torna marronós. La femella és de color marronós amb taques, té el bec també marronós amb els marges ataronjats.

Ànec collverd - Remolar-Les Filipínes

El martinet blanc comú té el bec prim, llarg i negre i les potes negres amb els dits grocs. En vol, les potes sobresurten clarament per darrere de la cua. L'adult, en època nupcial, té dues plomes filiformes blanques al clatell i altres plomes esfilagarsades al dors i al pit.

Martinet blanc i gavina defensant el territori - Parc de Diagonal Mar

La gavina vulgar o gavina riallera és de color blanc amb les ales grises perla excepte l'extremitat negra. El cap és negre excepte a l'hivern, en què és blanc amb una taca negrosa darrere l'ull. Les potes són taronja o vermell taronja. El bec és vermell. És molt curiós que el plomatge hivernal que presenten mentre resten aquí, amb el cap blanc i tan sols unes petites taques fosques al costat de l'ull, és ben diferent del que tenen a l'estiu en els seus llocs d'origen, que es caracteritza pel color marró fosc del cap amb una estreta orla blanca envoltant l'ull.

La libèl·lula pertany a l'ordre d'insectes dels odonats. Té quatre ales grosses, membranoses, transparents i amb nervació reticulada, que poden ser de la mateixa forma i mida o bé desiguals. Té el cap eixamplat, amb ulls molt grossos i sortints, que són dels més perfectes d'entre els dels insectes. Tenen les antenes curtes i filiformes, tarsos de tres artells, aparell bucal mastegador i abdomen molt allargat i estret.

Libèl·lula a les Basses de Can Dimoni

El martinet menut fa uns 35 cm de llarg i pesa al voltant de 150 g. El mascle per sobre és de color negre verdós brillant i per sota és de color marronós. Les ales són negres amb una gran taca de color clar i la femella és més marronosa. Té el bec llarg i groguenc i les potes són verdoses.

Martinets menuts mimetitzats amb l'entorn - Les Basses de Can Dimoni

L'espiadimonis té dos parells d'ales arrodonides i fosques, dues antenes curtes i ulls compostos que sobresurten cap als costats del cap. La boca té dues peces mastegadores.

Quan es paren damunt d'una planta pleguen les ales i les mantenen verticals; això els diferencia de les libèl·lules (mantenen les ales obertes i horitzontals). Els adults viuen només unes setmanes, el temps suficient per reproduir-se.

Espiadimonis a les Basses de Can Dimoni

El bernat pescaire és un ocell de grans dimensions que fa 90 cm d'alçada i prop de 150 cm amb les ales obertes. Té el plomatge de color gris al cap i al dors; té taques negres al coll i té el ventre blanc. El bec és llarg i de color groguenc; el coll és allargat i li permet capturar peixos fàcilment. Les potes també són llargues i de color groguenc.

Bernat pescaire al canal de la zona agrícola del Prat de Llobregat

La llagosta –en castellà *saltamontes*– fa uns 7 cm de llarg. És de color marró amb taquetes fosques. Té el cap gros amb dues antenes que gairebé doblen la llargada del cap, i fortes mandíbules. Els ulls tenen ratlles verticals que faciliten la seva identificació.

Les potes posteriors són típicament llargues i fortes, apropiades per saltar, amb espines als marges. Generalment tenen ales grans i més llargues que l'abdomen, però només les del darrere són membranoses i els permeten volar, mentre que les davanteres són coriàcies i no són útils en el vol. Les femelles són més grans que els mascles.

Llagosta al Remolar-Filipines

El bec d'alena té el plomatge de color blanc i negre. Les ales obertes tenen quatre franges negres que es retallen sobre el fons blanc. La part superior del cap també és negra, igual que la part del darrere del coll. Els ulls són vermells. El bec és negre, llarg, prim i corbat cap amunt. Les potes són llargues i de color blau grisós.

Bec d'alena comú a la Maresma del Remolar-Filipines

Pere Pi

Escala Hotel Ohla Eixample

Història de l'edifici i l'escala

L'edifici està situat al carrer Còrsega, 289. Va ser rehabilitat a partir d'un edifici d'oficines dels anys setanta i una de les seves característiques, a banda de l'escala, és la seva façana, que va ser dissenyada amb la intenció de trencar l'escala dimensional de l'edifici a través de planxes ceràmiques extrudides realitzades a l'estudi del gran ceramista Antoni Cumella. Cadascuna de les planxes era única perquè va ser gravada amb una part de la composició musical *Vivaldi Recomposed*, de Max Richter, mitjançant un robot que transposava les freqüències de la peça musical en funció de la seva intensitat.

L'any 2018 la restauració d'aquest edifici va rebre un premi del Col·legi d'Aparelladors.

L'escala, que actua com a cor de l'edifici, pretén generar ambients lumínics d'alt confort i calidesa que consideren la funcionalitat de cada zona i creen una atmosfera d'intimitat compartida que fomenta el relax de l'hoste de l'hotel.

Com vaig fer la fotografia

Aquest edifici es pot visitar de forma lliure. Em vaig presentar a la recepció, com gairebé sempre. Vaig explicar que era aficionat a la fotografia i vaig demanar si em permetrien fer fotos de l'escala des de dalt i des de baix. Molt amablement, em van indicar que fes al meu aire, evitant, com sempre, accedir a altres dependències del centre o interferir amb els hostes de l'hotel.

Als hotels també pots aprofitar l'excusa que vas a la terrassa; llavors has de consultar els horaris, per no fer la sortida en fals.

Totes les fotos les vaig fer sense trípode, ja que la tipologia de foto no ajuda. Són espais reduïts, i en voler abastar el màxim d'escala, el trípode m'hauria tret amplitud de camp.

A la zona de la recepció, a la part inferior de l'escala, ja es pot començar a fer proves de com quedarà millor enquadrada. Aquesta escala és de les menys il·luminades, amb llum natural, que he fotografiat, tant a la part superior com a la inferior. Per tant, caldrà treballar a velocitats baixes i el pols serà molt important. No vaig utilitzar el flaix; potser m'hauria anat millor. Tampoc vaig pensar a augmentar l'ISO i ho vaig pagar.

Agafem l'ascensor per pujar al darrer pis i tornem a fer proves per veure des de quin angle quedarà millor la foto. Des de dalt i sempre que puguem, mantindrem la càmera amb la corretja al coll perquè no caigui fent la foto. Si volem o necessitem que la imatge quedi més centrada, llavors amb molt de compte o fixant la corretja al canell estirarem la càmera cap al centre de l'escala i tirarem la/les fotos, ja que no la podrem recolzar enlloc. Aquesta escala és més estreta, per tant, podrem enquadrar millor.

En aquesta escala no podrem jugar amb la llum exterior, no n'hi ha.

Com anireu veient, des de dalt o des de baix, les fotografies de les escales poden ser dispars; fins i tot, sense cap mena de semblança, com si estiguéssim fotografiant escales diferents.

Escales de món

Pere Pi

Tinc la mania de no treballar amb RAW, per la qual cosa, quan he de retocar les fotos, alguns cops em queden a una resolució massa baixa, com ha succeït en aquest cas. A veure si vaig millorant aquest tema. Com sempre m'han dit al Fotoclub, millor treballar amb RAW, i més si vull o he de retocar la foto.

Aquí en teniu els resultats.

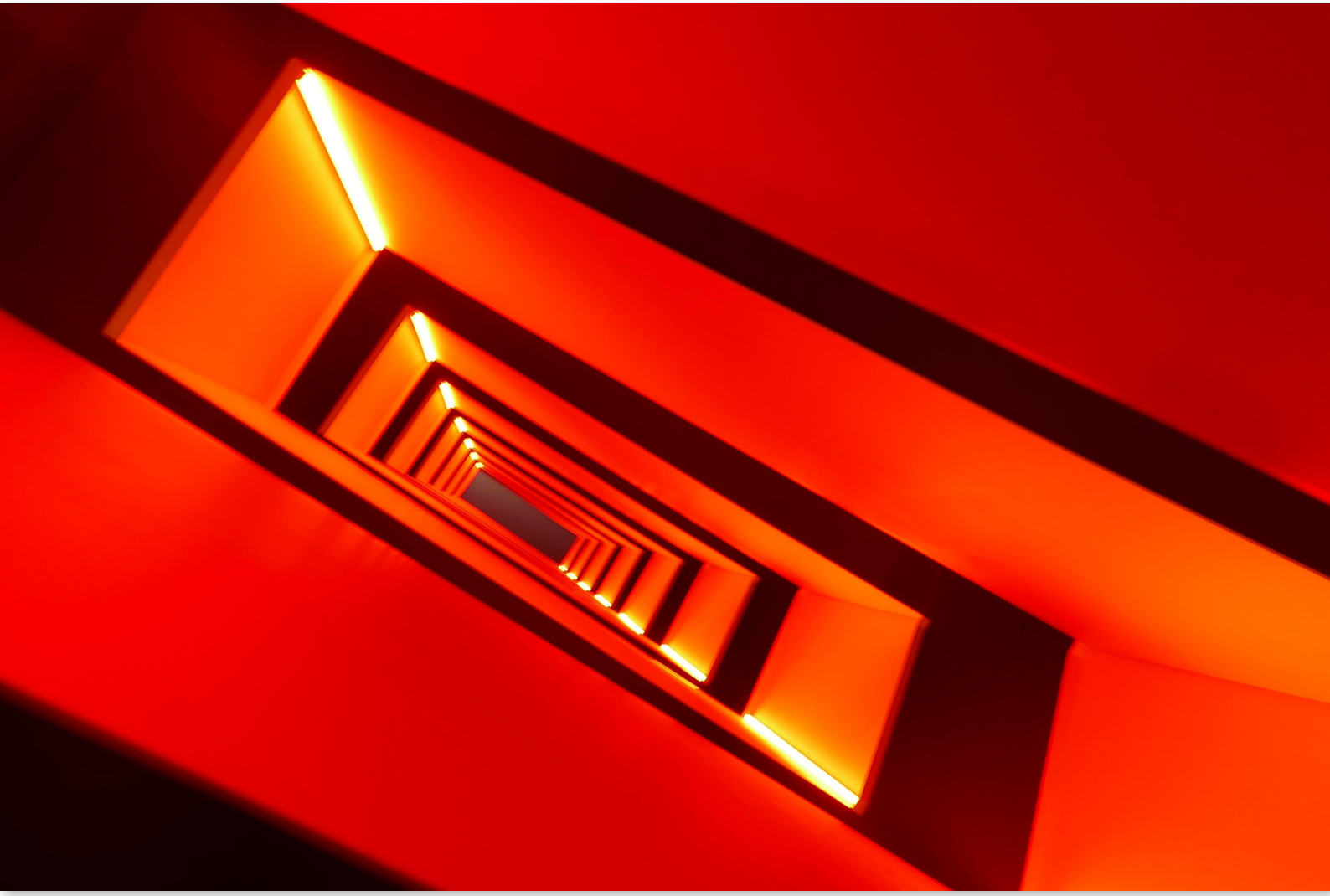

Ouka Leele

"La fotografia no és tan fàcil com es pensa de vegades la gent. Quan et demanen una foto, t'exigeixen molta pressa, pensen que és disparar i ja està. Una bona foto requereix molt de temps, per a mi és com el rodatge d'una escena d'una pel·lícula."

Fotoclips promocionals

300

Tots els fotoclips promocionals aquí

Avions, trens i spotting

Manel Garcia

L'aviació també ha patit grans restriccions derivades de la Covid-19, amb una mancança molt important d'activitat aeronàutica comercial i esportiva. Tot i això, us presento algunes Imatges d'arxiu, a l'espera que aquesta situació anòmala es resolgui i que es recuperi la normalitat; sembla que això serà possible d'ara endavant.

Pel que fa a l'aeroport de Lleida-Alguaire, l'activitat s'incrementa. El passat mes de maig, Aeroports de Catalunya i l'empresa xinesa EHang van firmar un acord estratègic per col·laborar en mobilitat aèria urbana (UAM). Amb aquesta signatura, el conseller Damià Calvet va destacar que es tracta d'una empresa puntera "en tot el que fa referència al desenvolupament de drons i ginys aeronàutics dedicats tant a la logística com al transport de viatgers". Una col·laboració que donarà valor afegit a l'aeroport.

Així mateix, la setmana del 21 al 27 del passat mes de juny l'empresa Buildair va inflar el seu hangar de proves a la plataforma de l'aeroport, i entre els dies 28 de juny i 4 de juliol es van licitar les obres per allargar la mateixa plataforma per a l'estacionament d'aeronaus. Les obres consten de la pavimentació de diferents sectors davant de la plataforma i la terminal de l'aeroport i tenen una durada prevista de tres mesos. Amb aquestes obres es podrà ampliar l'oferta de l'aeroport a les empreses que vulguin aparcar avions per al seu manteniment o altres activitats.

I per primera vegada des del confinament per la pandèmia el 14 de març de 2020, el passat diumenge dia 27 de juny va tenir lloc una jornada de portes obertes a l'aeròdrom de Sabadell, per a gaudi dels amants de l'*spotting* i del públic en general.

Aeroport Lleida-Alguaire

Avió participant a la Lleida Air Challenge els dies 1 i 2 de juny de 2019

Avió participant a la Lleida Air Challenge els dies 1 i 2 de juny de 2019

Avió històric reconstruit i en funcionament a la jornada de portes obertes de l'aeròdrom d'Òdena el 2019

Avió pilotat per Daniel Ventura a l'aeroport de Sabadell - Portes obertes 26 de juny de 2021

Avió volant sobre la pista de l'aeroport de Sabadell. Al fons, la Mola - Portes obertes 26 de juny de 2021

Avió a la pista de l'aeroport de Sabadell - Portes obertes 26 de juny de 2021

Ens pot ser útil

Joan Coll

Estem en època de canvis. La fotografia, avui en dia, és una bogeria. Les coses canvien, de setmana en setmana. Els sensors creixen amb píxels d'una manera desordenada. Els mòbils fan la competència a les càmeres de fotografia. I les càmeres canvien cada dia i no se sap en quin punt ens trobem.

Canon i Nikon passen a la segona i tercera posició, i Sony s'erigeix amb l'estrella. Al Japó, bressol de la fotografia moderna, les estadístiques ens diuen que prefereixen les Pentax. I al món sencer pugen en vendes, de manera exagerada, les micro quatre terços, per sobre de la resta. Queden darrere les APS-C, però a la vegada queden davant de les *full frame*. Aquestes queden relegades als professionals. Nikon anuncia que deixa de fer càmeres rèflex i comença a descatalogar els objectius d'aquest format. La gent es posa les mans al cap. I amb tot aquest batibull, no ens oblidem dels mòbils.

Si algun conegut et pregunta quina càmera comprar, et trobes com quan eres petit, davant de l'examen oral. No saps què dir. Voldria fondre'm!

Els preus es disparen de manera exorbitant. L'excusa és que manquen matèries primeres. Déu meu senyor! Què farem?

Un antic professor em comenta i em fa aquesta pregunta: "Què és el més important de la fotografia?"
Em quedo sobtat. Això no ho havia explicat a classe.
Ell mateix em respon: "No et sembla que el més important és la imatge final? Allò que la gent veu, mira i comenta, li agradi o no. Si és així, tant se val la càmera, els píxels o els objectius. L'important és el resultat. L'abstracció a 2D d'un món que és 3D."
M'he quedat pensant. Tindrà raó? I si és així, a què ve tot aquest mullader?

En arribar a casa, repasso els llibres de fotografia antics. Cartier-Bresson, Doisneau, Stieglitz, Strand o el mateix Ansel Adams. Les seves fotografies han arribat als nostres dies com a obres d'art que s'estudien detalladament, que es contemplen i es valoren. Quines càmeres tenien aquella gent? Tot manual, sense control d'exposició ni enfocament automàtic. Una sensibilitat ISO de 100, com a molt, 400. Si volies treure-li més suc, s'havia de fer al laboratori, forçant el revelatge del negatiu. Així i tot, feien fotografies que avui en dia ens deixen amb la boca oberta. Només hem de mirar els concursos de fotos fetes amb el mòbil. Espectaculars.

Recordo la meva primera càmera, me la van regalar per la comunió. Un forat al davant, una palanca i una roda per moure el negatiu, era tot el que tenia. Però com m'agraden les fotos que vaig fer! Quins records! La meva gossa, la casa on vaig néixer, el mecano, la disfressa de Cabo Rusty, el *fuerte* i els soldadets, platges que ja no existeixen, i la meva àvia, mirant atentament mentre jugava. No seran les fotos més maques que he fet, però marquen una part de la meva història. Per no parlar de la Werlisa. Els companys, les festes, les excursions i els paisatges que ja no podríem fotografiar. Simplement perquè ja no existeixen, els ha matat l'home.

La primera rèflex que vaig tenir no tenia cap automatisme. Roda de velocitat, obertura de diafragma, enfocament manual i el fotòmetre, una agulla que quan es col·locava al mig, la cosa anava bé, i si no, el fotòmetre de mà. Amb ella vaig recórrer tot Europa i les diapositives que vaig fer, encara avui me les miro amb satisfacció. Amb ella vaig estudiar fotografia cinc anys. Vaig fer milers de negatius i diapositives i moltes hores tancat al laboratori. Avui en dia encara em sento orgullós de moltes de les fotos.

Potser tenia raó el vell professor. L'important no és la càmera, és l'ull de qui mira, i el moment màgic que premem el botó. És aquell moment en què "mates" el que estàs veient, perquè mai més tornarà a existir.

És maca la tecnologia, a mi m'agrada. Però no hem de deixar que ens mani, ni ella, ni el màrqueting de les grans marques. Sí que és veritat que una bona òptica i una bona càmera ens ajudaran a treure millors resultats. Sempre que entenguem el que fan, i com fer-ho. Però no intervindran en el resultat final. La fotografia ha de ser sentiment, màgia, art. Han de manar l'ull i el dit.

Vaig trobar una frase que, al meu entendre, ho resumeix tot: "*La fotografia no la fa la càmera, la fa el fotògraf.*"
Hi esteu d'acord?

6è Ral·li Fotogràfic

Joan Buch

Des de fa sis anys, coincidint amb la Festa Major del nostre barri, el Fotoclub Poblenou organitza una activitat gratuïta i oberta a tothom per incentivar l'afició a la fotografia i donar a conèixer la nostra entitat.

Els primers quatre anys vàrem fer una Gimcana Fotogràfica, que consistia a fer sis fotografies. Per cada fotografia es donaven dues pistes que servien per esbrinar el lloc on s'havien de capturar les imatges.

L'any passat, atesa la situació sanitària, vàrem organitzar un Ral·li Fotogràfic que facilitava la participació i permetia una major creativitat als participants. Com que es tractava d'una activitat similar, vàrem seguir la numeració de l'edició de l'anterior Gimcana i per això en vàrem dir 5è Ral·li Fotogràfic del Poblenou.

El Ral·li consistia a fer tres fotografies, una per cada un dels temes proposats, els quals es van donar a conèixer just abans de donar inici a l'activitat.

Donada l'acceptació que va tenir l'any passat, aquest any seguim amb la mateixa dinàmica i organitzem el 6è Ral·li Fotogràfic del Poblenou, que se celebrarà el dissabte 18 de setembre. Com l'any passat, consistirà a fer tres fotografies, una per cadascun dels tres temes que es donaran a conèixer el mateix dia, i l'entrega de les fotos es farà de manera telemàtica.

Com en edicions anteriors, les millors fotografies obtindran uns magnífics premis oferts per entitats i establiments que col·laboren en aquesta activitat. Enguany, com a novetat, tenim un premi especial per a la millor fotografia feta per un soci del Fotoclub.

A primers d'agost trobareu la informació completa del 6è Ral·li Fotogràfic del Poblenou a l'enllaç següent: www.fotoclubpoblenou.cat/ralli2021/

Apunteu-vos la data a l'agenda per gaudir d'una bona estona fent fotografies al nostre barri. Esperem la vostra participació!

RAL·LI FOTOGRÀFIC POBLENOU

Fotoclips

Pysch

The americans

Tots els fotoclips aquí

Posar títol a les nostres fotos de concurs

Felip Dídac

He començat a escriure aquest article a l'observar que en l'últim concurs (Parc Diagonal Mar) no hi havia títols en 11 de les 35 fotos presentades. Entenent que el títol forma part de la foto de concurs, t'ajuda a comprendre la creativitat del fotògraf en el seu conjunt i, alhora, a l'observar les imatges també ajuda a comprendre'n els significats, si n'hi ha.

El títol d'una fotografia ha de ser un complement, un extracte del que mostra, del que inspira, o, simplement, una breu i directa explicació de la captura.

Triar un bon títol és més essencial en aquestes fotografies, que no sempre s'entenen sense el seu context. El títol serà d'ajuda perquè l'espectador conegui més sobre la fotografia, n'amplii la comprensió i hi afegeixi informació essencial. A l'hora de triar un bon títol no cal ser un expert en lletres. Només cal saber triar un títol atractiu, amb força, senzill i breu. Això farà que la imatge es recordi, que hi afegeixi un element més per captivar la nostra atenció.

Busca un títol atractiu, fort, senzill i que es recordi.

Hi ha tres tipus de títols:

1 - Títols descriptius

Mesurador d'espagueti - Felip Dídac

2 - Títols que descriuen estats d'ànim

Naufragis - Xavier Larrosa

3 - Metàfores i comparacions

I la gent? - Joan Masats

Consells

Com veiem, hi ha moltes formes d'afrontar la manera de titular les nostres fotos. Cal esforç, posar-hi obstinació, no conformar-nos amb un títol qualsevol, buscar un títol que aporti, que es complementi bé amb la imatge, que reforci la idea visual...

Podem buscar creativitat a l'hora de titular sense necessitat de caure en l'excessiu i rebuscat, és una bona manera d'ajudar que les nostres fotografies destaquin i es recordin. Però, sobretot, no caiguem en el "sense títol", més que res perquè és el més utilitzat i desaprofitem una excel·lent oportunitat de reforçar la mirada a la nostra fotografia. El nostre Fotoclub i els seus concursos tindran un complement de categoria i valoració. S'ho mereix, i entrarà en una escala superior.

Josep Maria March
4 edició: Balcons, finestres, portes
Febrer 2017

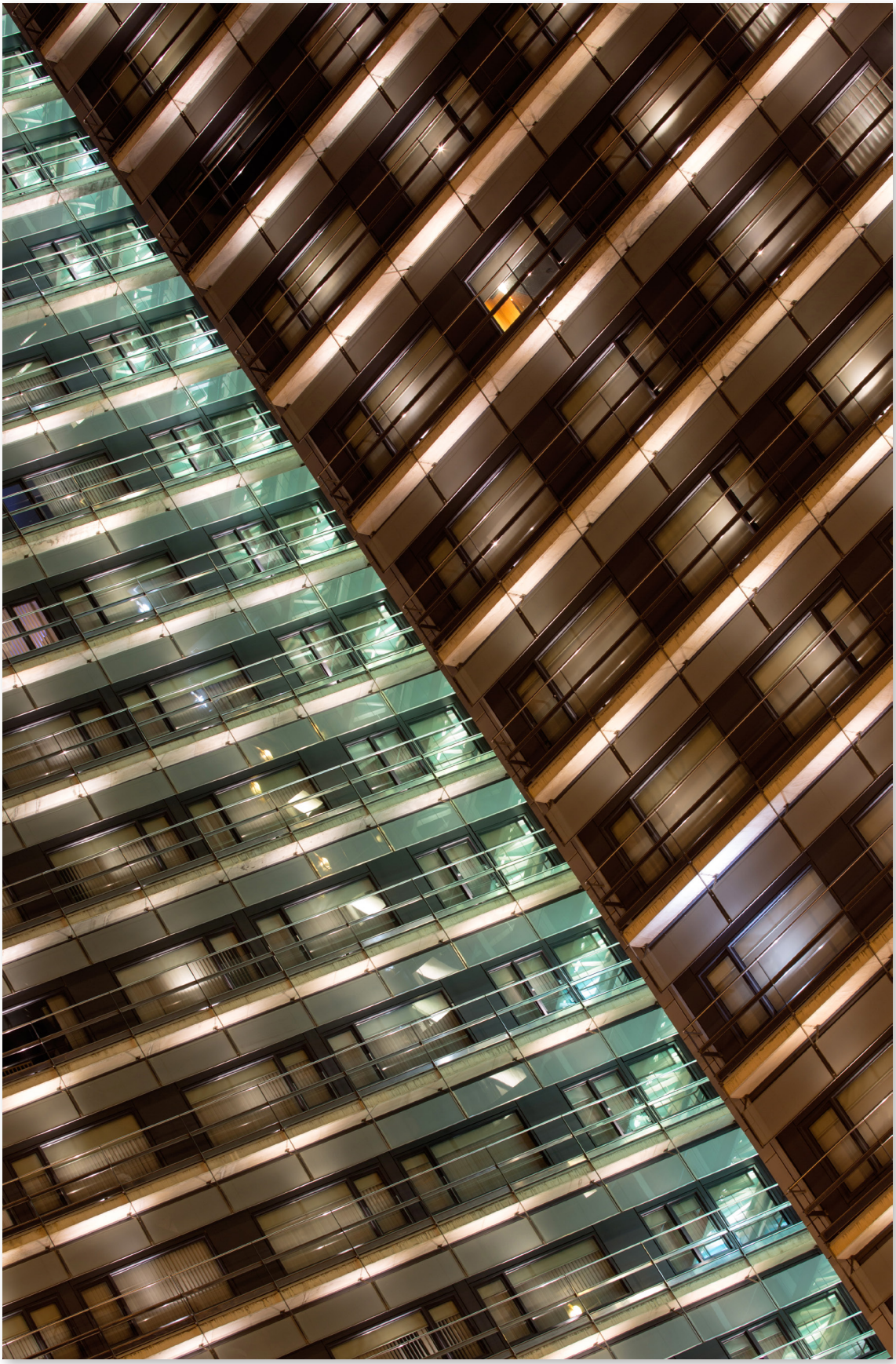

Canon 5D Mark III. f/8, 13s, ISO-100, 100mm

Explica'ns-ho

Tomás Maté, primer classificat del Concurs Parc Diagonal Mar (juny 2021)

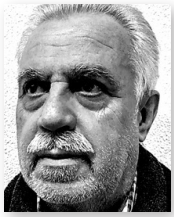

Amb motiu de la temàtica del concurs Parc de Diagonal Mar i pensant en les diferents composicions estructurals del seu disseny tridimensional, possiblement hauria escollit un dia de sol pel tema ombres, però per ocupacions diverses em vaig trobar en l'última setmana del termini de presentació.

Bé, la meva eina de treball és una Panasonic Lumix FZ2000, amb un teleobjectiu equivalent a un 24-480 mm. Per comoditat i poca professionalitat, sempre he fet servir aquest tipus d'objectius amb Nikon, Canon i analògiques.

En el meu estil de treball acostumo a fer les preses a pols, i l'aspecte tècnic, en algunes ocasions, el traspasso a la màquina disparant amb Program i observant els paràmetres de mesurament. Aquesta foto l'he fet amb aquest sistema, que per a molts fotògrafs no deu ser gaire ètic, i els demano disculpes.

En alguns casos o situacions m'és molt més important l'instant de visió fotogràfica, la perspectiva i l'enquadrament. A més, en aquest cas es preveia un ampli recorregut i una visió molt variada, la qual et farà, possiblement, canviar les valoracions a la vista dels resultats obtinguts. Aleshores costa decidir entre la selecció feta; per eliminació, evidentment, penses que la que esculls serà la més motivadora, ja que es tracta d'un concurs en el qual en algunes ocasions he posat en dubte la valoració que es fa de les fotografies, si és tècnica, agradable o els dos aspectes.

Soc un amant de mostrar seccions del tema i, en aquest cas, la perspectiva que donaven els tubs mostrant un tobogan i/o una muntanya russa i seccionant la base de la ceràmica em va decidir a presentar aquesta idea. Malgrat tot, vaig disparar l'equivalent a tres rodets.

He de donar les gràcies a la línia que es porta d'escollir un tema concret, perquè t'obliga a treballar i confrontar el treball amb els altres companys i companyes.

També he de dir que m'agraden més les fotos totalment enfocades que parcialment desenfocades.

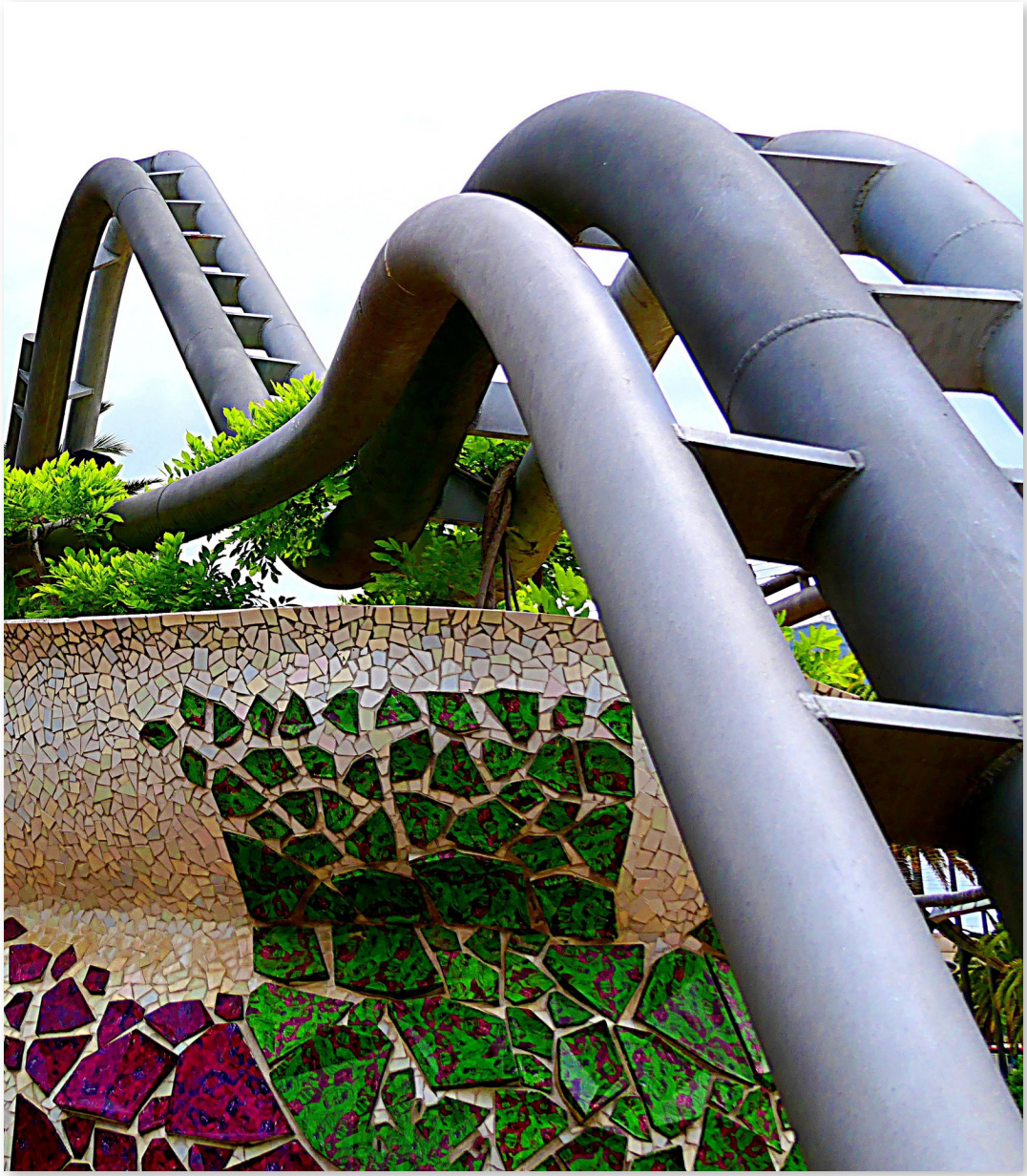

Panasonic DMC-FZ2000. f/4, 1/1300s, ISO-125, 12mm

S

Emma March

18 anys
El Poblenou (Barcelona)
Estudiant de Direcció Cinematògrafica

Ha triat la foto de Jordi Mestrich

A primera vista, la foto em suggereix la forma de l'espiral de Fibonacci, de Leonardo de Pisa, ja que l'estructura de ferro que s'alça sobre l'aigua i el seu reflex té un aire amb aquesta mítica espiral matemàtica. Després d'aquesta "reflexió", podríem preguntar-nos si es tracta d'una foto matemàtica.

Tornant a la fotografia i deixant a banda les matemàtiques, parlem del blanc i negre. Tot un atreviment en fotografia de "paisatge", on, malgrat Ansel Adams, esperes cel, aigua i vegetació en color. De tota manera, està molt ben ajustat, ens permet veure el reflex de l'estructura a l'aigua, en cap moment s'empasta ni es crema i no perd detall.

L'enquadrament, si el que pretenia és destacar l'estructura, potser l'hauria centrat més.

Resumint: foto serena, atrevida (per l'ús del blanc i negre) i clàssica (per l'ús del recurs de l'aigua sedosa).

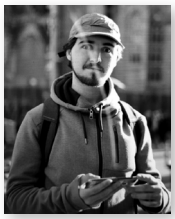

Esteve Gómez

19 anys
Sant Andreu (Barcelona)
Estudiant de Comunicació Audiovisual

Ha triat la foto de Joan Masats

Hi ha alguna cosa en imatges des de l'aire mostrant una ciutat, amb la llum dels fanals ressaltant els carrers en la foscor de la nit. El programa *Crims* comença amb una imatge similar, i té cert atractiu.

Per una banda, els dos colors principals són el blau, representat en el cel i els edificis, i el taronja de la llum dels fanals. Aquests dos colors se situen en punts oposats del cercle cromàtic, fent-los colors complementaris. I, com ja vaig explicar en un article per a un número anterior de *Donec Perficiam*, les imatges on els colors principals són complementaris tendeixen a funcionar molt bé.

Per una altra banda, aquesta imatge no la veiem gaire en la vida quotidiana. Almenys jo no tinc un helicòpter o un dron que pugui utilitzar per buscar aquestes vistes, i estic convençut que molta gent tampoc. Aquest tipus d'imatge no el relacionem amb el nostre dia a dia, sinó amb pel·lícules i sèries que sí que tenim més a mà.

Ja he dit que *Crims* de TV3 té una imatge similar a la seva introducció. I aquesta és la raó. La ciutat de nit, on els únics elements que podem veure clar són els carrers il·luminats pels fanals, és una imatge que relacionem amb aquestes sèries i pel·lícules de *thrillers* policíacs o de misteri que giren al voltant d'alguna investigació en general.

Per tant, aquesta fotografia ens recorda aquestes històries de misteri. I aleshores ens preguntem què deu estar passant en aquests carrers que semblen buits. Què deu estar passant als apartaments d'aquests edificis? Algú s'està amagant al parc? Tot això no m'ho estaria preguntant si el fotògraf hagués fet la fotografia a les tres de la tarda, ni si l'hagués fet assegut en un banc.

David Lachapelle
"La gent diu que les fotos no menteixen, les meves sí que ho fan."

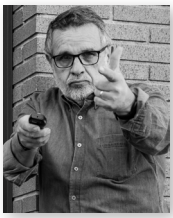

Retocar o no retocar? Un fotomuntatge? Un HDR?

Avui no parlaré de la qualitat de les fotos del concurs, que, com sempre he dit, són excel·lents. Però, com també sempre dic, crec que hem de perdre la por de fer retocs sobre les nostres fotos, i quan dic retocar vull dir fer correccions: els colors, les textures, les ombres; reenquadrar, posar elements que falten o treure els que molesten... Si les bases del concurs ho permeten, per què no fer-ho?

Per a mi una fotografia és una composició de l'autor, un punt de vista totalment personal i únic, una obra artística com pot ser un quadre, una escultura, un dibuix. Hem de perdre la por d'utilitzar el Photoshop o qualsevol altre programa de retoc, no ens hem d'esquinçar les vestidures per una fotografia que estigui o pensem que estigui molt retocada; simplement, només cal que la foto ens emocioni o ens transmeti quelcom, o que per algun motiu, que potser no sabem quin, ens agradi.

La fotografia sempre ens comunicarà quelcom, ens emocionarà, ens farà riure, ens explicarà un fet o ens ensenyarà algun lloc desconegut. Per aconseguir tot això cal utilitzar les millor eines que actualment tenim al nostre abast.

Tot això no és més que una opinió personal, espero que ningú se senti molest.

Visca la fotografia!

Jaume Margalef

Jordi Casademont

Judith Aranich

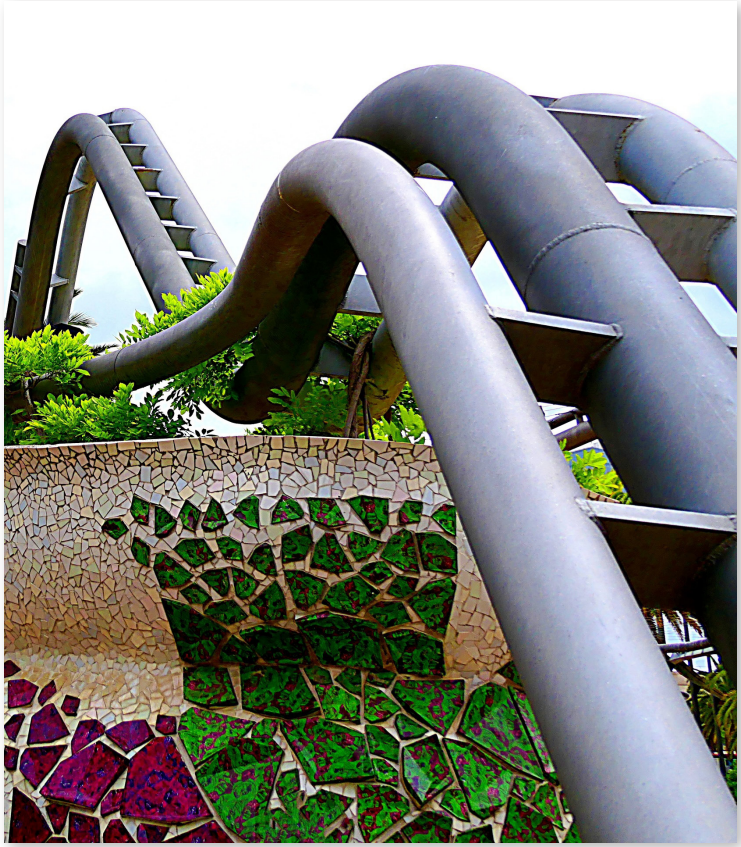

Tomás Maté

I ara toca...

Miguel Matínez

Nova temporada 2021-2022

Una vegada hem finalitzat tots els temes del Concurs Social d'enguany i abans de sortir de vacances, us presentarem les línies bàsiques de funcionament per a la temporada vinent, així com els temes de concurs escollits pels socis.

Funcionament del Concurs Social mensual

La nova temporada, a la tornada de vacances, se'ns presenta amb un caire continuista, tot seguint el model de funcionament actual.

Segons es desprèn de l'anàlisi de l'enquesta de satisfacció presentada als socis –de la qual ben aviat es podran consultar totes les gràfiques a la pàgina web–, la majoria d'ells desitgen un concurs social que segueixi l'estructura actual de l'activitat.

- Tema de participació mensual.
- Presentació d'una foto per cada soci.
- Presentació de treballs mitjançant la web del Fotoclub.
- Valoració de les fotos més interessants amb una estrella.
- Comentaris tècnics en el moment de la proclamació dels guanyadors a càrrec d'un jurat extern, amb possibilitat d'altres opinions.
- Publicació de la relació de guanyadors a la pàgina web.
- Manteniment de les dades estadístiques a la pàgina web.
- Distribució mensual de les tasques del concurs social de manera fixa: presentació, valoració i proclamació de guanyadors amb els comentaris. Aquest calendari es publicarà a la pàgina web.

Per a la temporada vinent haurem d'esperar que les sessions puguin fer-se de manera presencial, al nostre local, i farem tot el possible per comptar amb noves col·laboracions en els comentaris tècnics que ens aportin un ventall de criteris fotogràfics més ampli i enriquidor.

Temes del Concurs Social 2021-2022

Després d'una primera aproximació i una vegada categoritzats per àrees de treball la gran quantitat de temes referits pels socis a l'enquesta de satisfacció, us detallem la relació de temes del Concurs Social que han estat escollits majoritàriament pels socis, distribuïts al llarg de la temporada vinent.

Hem afegit una definició de cada tema de la manera més clara i exhaustiva possible per ajudar a concretar la seva interpretació. Així mateix, amb la seva publicació per endavant, es pretén afavorir la planificació de la presa de material de participació.

Consideracions generals

- Les fotografies que es presenten al Concurs Social poden ser en blanc i negre o en color, tret que per a determinats temes s'indiqui una modalitat específica.
- A les fotografies se'ls pot aplicar el processament digital que l'autor consideri oportú.

Setembre 2021. Aigua a la natura
Fotografies on l'element principal és l'aigua líquida, present de forma nativa en espais naturals, terrestres o marítims. (Paisatges amb la presència protagonista de l'aigua.)

Octubre 2021. Minimalisme
Fotografies on el que es vol expressar es fa incloent allò que és imprescindible i eliminant els elements sobrants. Destaca per la senzillesa, la simplicitat i l'austeritat. La frase "menys es més" és d'aplicació en aquest tipus de fotografia.

Novembre 2021. Animals vius
Fotografies on un o més animals vius siguin els protagonistes. S'accepten fotografies de qualsevol ésser viu del regne animal, però no imatges on surtin persones.

Desembre 2021. Rellotges
Fotografies de qualsevol instrument capaç de mesurar el temps. Poden ser fotos d'un o més rellotges de qualsevol mena (de polsera, analògics, digitals, cronòmetres, de sol, d'aigua, de sorra, de paret, monumentals, etc.), sempre que l'element principal sigui un rellotge.

Gener 2022. Mans (B/N)
Fotografies en blanc i negre d'una o més mans de persona. L'element principal de la fotografia han de ser les mans, tot i que poden interactuar amb objectes.

Febrer 2022. Espais abandonats
Fotografies de construccions o espais adaptats per a alguna activitat humana, utilitzats anteriorment i actualment en desús i abandonats. Poden ser fàbriques, hotels, habitatges, discoteques, pistes d'esport, parcs aquàtics, etc.

Març 2022. Siluetes
Fotografia d'una persona, objecte o escena de la qual sols s'aprecia el contorn i en què en el seu interior no es distingeix cap característica –generalment negra–, feta sobre un fons clar.

Abril 2022. Street photography (B/N)
Fotografies en blanc i negre on les persones o la seva empremta, en llocs públics, són el subjecte principal. (Cal tenir en compte el dret a la imatge i l'honor de les persones).

Maig 2022. Geometria urbana
Fotografies fetes a l'entorn urbà on les figures geomètriques són les protagonistes. (Fotografies arquitectòniques on destaquen les formes geomètriques.)

I ara toca...

Miguel Matínez

Juny 2022. Flors

Fotografies on el protagonisme sigui d'una o més flors naturals. Poden ser d'una o més flors, com a màxim el que s'entén per un ram de flors. No s'accepta un pla general d'un camp florit, un jardí, una floristeria, etc., tret que hi hagi alguna flor protagonista, ni fotografies on a més de les flors surtin persones o animals.

Juliol 2022. Llarga exposició (>15 s)

Qualsevol fotografia feta amb un temps d'exposició superior a 15 segons, com fotografia nocturna, efecte seda, *light painting,* fotografia LED, astrofotografia, etc.). Caldrà mantenir les metadades.

Edició			Tema
2021	Setembre	44	Aigua a la natura
	Octubre	45	Minimalisme
	Novembre	46	Animals vius
	Desembre	47	Rellotges
2022	Gener	48	Mans (B/N)
	Febrer	49	Espais abandonats
	Març	50	Siluetes
	Abril	51	Street photography (B/N)
	Maig	52	Geometria urbana
	Juny	53	Flors
	Juliol	54	Llarga exposició

Elliott Erwitt

"La fotografia és l'art de l'observació. Es tracta de trobar alguna cosa interessant en un lloc ordinari. M'he adonat que té poc a veure amb les coses que veus i molt amb com les veus."

Concurs Social - Resum històric

Edició			Tema	Fotos	Guanyador/a
2016	1		Rètols	15	Judith Aranich
	2		Vermell	18	Josep Torrent
	3		Bodegó d'objectes inanimats	17	Judith Aranich
2017	4		Balcons, finestres, portes	22	Judith Aranich / Josep Maria March
	5		Fotografia nocturna	26	Xavier Modamio
	6		Darrere/A través del vidre	26	Josep Maria March
	7		Ports de Barcelona	23	Josep Maria March
	8		Edició digital (foto única)	17	Xavier Modamio
2018	9		Arran de terra	26	Miguel Martínez / Josep Maria March
	10		Boira/Fum	26	Víctor Bigas
	11		Tres segons	17	Jaime Mediavilla
	12		Música i músics	21	Víctor Bigas
	13		Sota la pluja	18	Josep Maria March
2019	14		Trens i vies	26	Josep Maria March
	15		Ombres	24	Joan Buch
	16		Sortides i postes de sol	21	Jordi Mestrich
	17		Camins i senders	21	Jaime Mediavilla
	18		Escenes de carrer	27	Josep Maria March
2020	19		Escales	34	Klaudia Mandl
	20		Una flor	25	Jordi Mestrich
	21	Confinament	Copes i gots	16	Josep Maria March
	22		Paper higiènic o de cuina	21	Judith Aranich
	23		Pinces d'estendre la roba	29	Judith Aranich
	24		Espelmes	23	Jordi Casademont
	25		Llibres	26	Joan Masats
	26		Cartes de joc	25	Paco Monforte
	27		Gorres i barrets	21	Xavier Larrosa
	28		Fruites i verdures	24	Joan Buch / Paco Monforte
	29		Eines	21	Paco Monforte
	30		Tema lliure. Blanc i negre	21	Jordi Mestrich
			Tema lliure. Color	22	Joan Masats
	31		Mascaretes	18	Judith Aranich
	32		Estris de cuina	21	Paco Monforte
	33		La millor foto de l'estiu	26	Judith Aranich
	34		La Barceloneta	24	Paco Monforte
	35		Retrat amb llum natural	19	Judith Aranich / Xavier Larrosa
	36		Llums del barri	26	Joan Masats
2021	37		Xemeneies del Poblenou	30	Judith Aranich
	38		Bicicletes	41	Jordi Mestrich
	39		Repeticions	42	Judith Aranich
	40		Verd	42	Joan Coll
	41		Des de dalt	37	Paco Monforte
	42		Jardins del Parc Diagonal Mar	36	Tomás Maté
	43		Alegria	25	Jordi Mestrich

Aquí pots veure totes les fotos que han participat en les diferents edicions del Concurs.

Concurs Social - Històric de participacions

Soci/Sòcia	Participacions	Punts	Victòries	Coeficient
Adelina Bonet	6	-	-	-
Albert Saumell	2	-	-	-
Alfons Ferrer	4	4	-	1,00
Alicia González	3	4	-	1,33
Àngel Baiges	7	1	-	0,17
Àngel Muñoz	13	5	-	0,42
Antoni Daniel	27	-	-	-
Antoni Duaigües	5	1	-	0,20
César Gálvez	2	4	-	2,00
Conchi López	1	-	-	-
Daniel Iglesias	6	4	-	0,67
Daniel Vasco	2	-	-	-
Eduard Farriols	29	17	-	0,61
Enric Riera	1	4	-	4,00
Esperanza Garcia	1	-	-	-
Eulàlia Masclans	1	-	-	-
Eva Capdevila	5	-	-	-
Felip Dídac	34	16	-	0,48
Ferran Chaparro	4	-	-	-
Francesc Closa	2	-	-	-
Gerard Fortaner	3	-	-	-
Inés Sánchez	6	-	-	-
Isidoro Rojo	3	-	-	-
Jaime Mediavilla	38	30	2	0,81
Jesús Fernández	1	-	-	-
Joan Buch	27	24	2	0,89
Joan Coll	25	15	1	0,63
Joan Masats	16	28	3	1,87
Joan Villarrasa	3	1	-	0,33
Joaquim Surribas	24	4	-	0,17
Jordi Amadó	40	13	-	0,33
Jordi Casademont	43	48	1	1,14
Jordi Mestrich	20	53	5	2,79
Jordi Modamio	10	-	-	-
Jordi Urgel	9	2	-	0,22
José Antonio Sánchez	3	4	-	1,33
José Antonio Torres	18	-	-	-
José Ignacio García	6	-	-	-
Josep Cifre	40	8	-	0,21
Josep Esparrell	10	6	-	0,60
Josep Grifol	4	-	-	-
Josep Maria March	42	64	8	1,56
Josep Torrent	6	5	1	0,83
Judith Aranich	31	82	10	2,65
Klaudia Mandl	27	10	1	0,37
Lluís Maluenda	2	-	-	-
Maite Mariano	10	-	-	-
Manel Garcia	41	9	-	0,23
Manoli Poveda	5	-	-	-
Manuel Mazarío	3	-	-	-
Marc Servitje	8	7	-	0,88
Margarita Pugués	1	-	-	-
Mari Pla	3	-	-	-
Marie-Pierre Teuler	16	-	-	-
Martí Parés	43	18	-	0,43
Miguel Martínez	37	29	1	0,81

Concurs Social - Històric de participacions

Soci/Sòcia	Participacions	Punts	Victòries	Coeficient
Miquel Àngel Anguiano	4	-	-	-
Miquel Jodas	7	-	-	-
Miquel Martínez	9	1	-	0,11
Mònica Lop	8	-	-	-
Natxo López	21	4	-	0,19
Neus Sánchez	5	-	-	-
Paco Monforte	39	64	6	1,68
Pepa Edo	1	-	-	-
Pere Clarós	5	-	-	-
Pere Pi	30	26	-	0,90
Sania Jelic	12	10	-	0,83
Stephan Mandl	28	12	-	0,44
Thaïs Aspa	1	4	-	4,00
Tomás Maté	35	10	1	0,29
Víctor Bigas	15	30	2	2,00
Víctor Casanovas	20	3	-	0,16
Xavier Larrosa	25	29	3	1,21
Xavier Modamio	41	19	2	0,46

Si no vols que el teu nom hi aparegui, comunica'ns-ho i el retirarem.

74 socis/sòcies han participat en les diferents edicions del Concurs.

1.085 fotografies han participat en les diferents edicions del Concurs.

Les galeries dels socis i col·laboradors

Tens presència, relacionada amb la fotografia, a la xarxa? Envia'ns les dades que vulguis i ho publicarem

Fotògraf/a	Flickr	Instagram	Blog/Web	Facebook	Twitter
Albert Menezo					
Alexander Mengual					
Emma March					
Esteve Gómez					
Joan Buch					
Joan Coll					
Jordi Casademont					
Jordi Mestrich					
José Sánchez Raz					
Josep Cifre					
Josep Maria March					
Judith Aranich					
Manel Garcia					
Marc Servitje					
Mònica Lop					
Paco Monforte					
Pere Pi					
Xavier Larrosa					
Xavier Modamio					

El Fotoclub a la xarxa	Enllaç
Pàgina web	
Fòrum (només socis)	

El Fotoclub a les xarxes socials	Enllaç
Instagram	
Facebook	
Twitter	

donec.perficiam.foto@gmail.com

Donec Perficiam representa la idea que, malgrat les contrarietats i les derrotes, mai no es rendirem, sinó que persistirem en la lluita "fins a reeixir", és a dir, fins a aconseguir la victòria, la foto perfecta.